

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Victor Boico,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Danu Dogotari în numele inculpatei Olga Bondarciuc și ultima, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2019, în cauza penală, în privința inculpatei

*Bondarciuc Olga XXXXX, născută la XXXXX,
originară și domiciliată în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 16.03.2017 până la 16.07.2018;

Instanța de apel de la 25.10.2018 până la 17.04.2019;

Instanța de recurs de la 02.10.2019 până la 05.02.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 iulie 2018, inculpata Olga Bondariuc a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, ținând cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 4 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpata Olga Bondarciuc activând la ÎM „S.B TRADE” SRL cu sediul în mun. Chișinău, str. Uzinelor 90, în calitate de operator, în baza ordinului nr. 96/11-c din 01 noiembrie 2011 semnat cu angajatorul, emis de către directorul întreprinderii ÎM „S.B TRADE” SRL, Serghei Alexei, precum și fiind persoană responsabilă material în baza contractului privind răspunderea materială deplină din 01 noiembrie 2011, a fost împuternicită cu drepturi și obligațiuni de serviciu de a primi și redistribui marfa, în perioada cuprinsă între anul 2013 și 2014 până în luna septembrie, acționând de comun acord și în înțelegere prealabilă cu o altă persoană în privința căreia cauza a fost disjungată într-un proces penal separat, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor IM „S.B TRADE” SRL, în interes cupidant personal, au organizat și pus în aplicare o schemă de înstrăinare ilicită a mărfii livrate și anume a cartelelor de

reîncărcare a contului de telefonie mobilă, împărțind între ele rolurile infracționale, cea de autor, adică persoană care să săvârșească nemijlocit infracțiunea, și-a asumat-o Olga Bondarciuc, iar cea de complice, adică persoană care a promis din timp că va vinde bunurile obținute pe cale criminală, și-a asumat-o cealaltă persoană.

Astfel, după livrarea producției de către „Andras Corn” SRL, o parte din cartelele de reîncărcare a contului de telefonie mobilă livrate, erau decontate de către Olga Bondarciuc din evidența contabilă a întreprinderii ÎM „S.B TRADE” SRL ca fiind comercializate la prețul de 0.01 lei (indiferent de nominalul cartelei) voalându-se astfel înstrăinarea lor, de fapt însă, Olga Bondarciuc intra în posesia fizică ilegală a acestor bunuri materiale și conform planului criminal, le transmitea pentru a le vinde unei alte persoane în privința căreia cauza a fost disjungată, iar mijloacele bănești obținute ilegal, erau repartizate între complici conform cotelor prestabilite.

De asemenea, acționând conform aceleiași înțelegeri prealabile, utilizau o parte din cartele sustrase pentru reîncărcarea conturilor de telefonie mobilă utilizate personal, precum și transmiteau rudelor apropiate pentru utilizare, în rezultatul acțiunilor ilicite ale inculpatei și persoanei implicate, întreprinderii Mixte „S.B TRADE” SRL i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în valoare de 896790 lei. Astfel prin acțiunile sale intenționate Olga Bondarciuc, acționând de comun acord și în înțelegere prealabilă cu o altă persoană, a comis dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin abuz de încredere cu folosirea situației de serviciu, în sumă de 896 790 lei, ce constituie proporții deosebit de mari, adică a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal.

3. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel avocatul Danu Dogotari în numele inculpatei Olga Bondarciuc, prin care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei inculpatei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Olga Bondarciuc pentru săvârșirea infracțiunii incriminate să-i fie stabilită pedeapsa în temeiul art. 79 Cod penal, sub formă de închisoare sub limita minimă prevăzută de sancțiunile art. 190 alin. (5) Cod penal, în coroborare cu dispoziția art. 364¹ alin. (8) Codul de procedură penală, iar în conformitate cu art. 90 Cod penal, să-i fie suspendată condiționat executarea pedepsei penale, fiindu-i stabilită o perioadă de probațiune de 5 ani.

În motivarea celor solicitate, apărătorul a indicat că, instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatei urma să țină cont de un șir de alte circumstanțe atenuante, care în cumul ar putea fi calificate ca fiind excepționale, cum ar fi: faptul că inculpata la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, se caracterizează pozitiv în societate și la locul de muncă, are la întreținerea sa doi copii minori, este la prima abatere de acest fel, anterior nefiind condamnată, la faza urmăririi penale, a

recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și se căiește sincer de cele comise, a recuperat parțial prejudiciu material cauzat prin infracțiune și intenționează și pe viitor să compenseze prejudiciul material cauzat părții vătămate.

Respectiv, avocatul a menționat că nu este rațional ca inculpata să execute pedeapsa cu închisoare, or, scopul pedepsei penale și anume restabilirea echității sociale, corijarea și reeducarea inculpatei pot fi atinse și fără izolarea reală a acesteia de societate, la caz fiind aplicabile prevederile art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2019, apelul declarat de către avocatul Danu Dogotari în numele inculpatei Olga Bondarciuc a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpata Olga Bondarciuc a comis infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea probelor acumulate la cauza penală dată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatei, instanța de apel a menționat că, prima instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de apel a conchis că corectarea inculpatei este posibilă cu aplicarea unei pedepse privative de libertate sub formă de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar o asemenea pedeapsă este echitabilă în coraport cu fapta comisă și va atinge scopul educativ și preventiv stabilit la art. 61 alin. (2) Codul penal.

De asemenea, instanța de apel a indicat că instanța de fond corect la stabilirea pedepsei inculpatei a luat în considerație toate circumstanțele în care infracțiunea a fost săvârșită: *cu intenție directă, modul, condițiile și circumstanțele de săvârșire a infracțiunii și gravitatea urmărilor.*

Totodată, instanța de apel a menționat că pedeapsa respectivă este proporțională faptei comise, or, instanța de fond a ținut cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, personalitatea inculpatei, care la evidența medicului psihiatru nu se află, a comis repetat o infracțiune, astfel nu se află pe calea corijării și dorinței de a se reintegra în societate, fiind o persoană predispusă spre comiterea de noi

infrațiuni, nu a conștientizat gravitatea celor comise, de lipsa circumstanțelor atenuate și agravante, instanța a considerat că scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatei, precum și prevenirea săvârșirii de noi infrațiuni, poate fi realizat cu izolarea acesteia de societate.

În opinia instanței de apel, prima instanță a ținut cont de faptul că, inculpata a recunoscut vina în cele comise, însă instanța de apel nu a luat-o în calcul drept ca pe o circumstanță atenuantă, deoarece circumstanței respective i s-ar acorda o dublă valență juridică. Recunoașterea vinovăției a fost ca condiție la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, respectiv fiindu-i redusă 1/3 din pedeapsa cu închisoare aplicată inculpatei din limitele pedepselor prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect și întemeiat a aplicat în privința inculpatei prevederile art. 10 Cod penal, or, la momentul comiterii infracțiunii limitele de pedeapsă stabilite de lege pentru infracțiunea incriminată erau de 13 la 15 ani, ulterior limitele sancțiunii cu închisoare au fost modificate de legislator astfel încât la moment acestea sunt de la 8 la 15 ani închisoare. Prin urmare, ținând cont de prevederile art. 10 Cod penal, și anume de aspectul retroactiv al legii penale mai favorabile, instanța a luat în calcul din limita de pedeapsa cu închisoare care sunt în favoarea inculpatei de la 8 la 15 ani.

Totodată, pedeapsa în mărime de 5 ani și 4 închisoare, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei și anume ținând cont de faptul că inculpata a recunoscut faptele indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în fază de urmărire penală, aplicând prevederile art. 364¹ Codul de procedură penală, potrivit căruia inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

De asemenea, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiată solicitarea apărătorului de a suspenda condiționat executarea pedepsei penale aplicate inculpatei, or, conform art. 90 alin. (4) Cod penal: persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică. Prin urmare, indiferent de modificarea quantumului pedepsei cu închisoare, nu poate fi suspendată condiționat executarea acestei pedepse, deoarece infracțiunea comisă este una deosebit de gravă în conformitate cu art. 16 Cod penal.

5. Decizia este atacată cu recurs ordinar declarat de către avocatul Danu Dogotari în numele inculpatei Olga Bondarciuc și ultima, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală solicită, casarea hotărârilor anterioare în partea stabilirii pedepsei penale, rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi decizii prin care lui Olga Bodarciuc să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În susținerea celor solicitate, recurenții invocă aceleași motive indicate și în cererea de apel, și anume că la stabilirea pedepsei penale urma să se țină cont de circumstanțele atenuante, care în cumul ar putea fi calificate ca fiind excepționale, cum ar fi: *faptul că inculpata la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, se caracterizează pozitiv în societate și la locul de muncă, are la întreținerea sa doi copii minori, este la prima abatere de acest fel, anterior nefiind condamnată, la faza urmăririi penale, a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și se căiește sincer de cele comise, a recuperat parțial prejudiciul material cauzat prin infracțiune și intenționează și pe viitor să compenseze prejudiciul material cauzat părții vătămate.*

De asemenea, recurenții critică decizia în partea stabilirii pedepsei penale subliniind că o pedeapsă prea aspră generează sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și neîncredere în actul justiției.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Din textul recursului rezultă că, recurenții sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpata Olga Bondarciuc și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, dar recurenții își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel semnalând temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatei, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Astfel, Colegiul penal remarcă că, argumentele recurentului privind stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, sunt nefondate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, instanța de recurs reține că instanțele ierarhic inferioare au dat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de grave săvârșite cu intenție, de motivul inculpatei, de persoana acestuia, corect au conchis că corijarea acesteia poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate pe un termen de 5 ani și 4 luni.

Cu referire la alegația recurenților precum că, instanța de apel urma să dispună suspendarea condiționată a executării pedepsei penale aplicate ultimei în temeiul art. 90 Cod penal, Colegiul penal face trimitere la motivarea instanței de apel care corect a indicat în partea descriptivă a deciziei pronunțate că „(...) conform art. 90 alin. (4) Cod penal: *persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică. Prin urmare, indiferent de cuantumul pedepsei cu închisoare nu poate fi suspendată condiționat executarea acestei pedepse deoarece infracțiunea comisă este una deosebit de gravă în conformitate cu art. 16 Cod penal*”.

Subsecvent, Colegiul penal subliniază că, instanța de apel corect a respins solicitarea avocatului Danu Dogotari ca fiind neîntemeiată aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Având în vedere acest aspect, instanța de recurs își însușește în întregime argumentele instanței de apel, redate succint la pct. 4.1. al prezentei decizii și

consideră că o expunere repetată asupra lor este inutilă, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România* din 16.02.2010, în pct. 37 al Hotărârii a statuat că, dacă art. 6 § 1 din CEDO obligă instanțele să își motiveze deciziile, acesta nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument.

Analizând materialele cauzei și hotărârea judecătorească atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acesteia.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că, nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar și potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Danu Dogotari în numele inculpatei Olga Bondarciuc și ultima, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui *Bondarciuc Olga XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **04 martie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Victor Boico